

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

ХОРОВИЙ КЛАС ТА ПРАКТИКА РОБОТИ З ХОРОМ

Програма
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість”

Спеціалізація
“Народне пісенне мистецтво (академічний спів)”

Київ 2007

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

**ХОРОВИЙ КЛАС
ТА ПРАКТИКА РОБОТИ З ХОРОМ**

Програма
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість”

Спеціалізація
“Народне пісенне мистецтво (академічний спів)”

Київ 2007

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру
навчальних закладів культури і мистецтв України

ХОРОВИЙ КЛАС ТА ПРАКТИКА РОБОТИ З ХОРОМ

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. – 20 с.

Укладач	Л. М. Якимчук – викладач-методист КВНЗ “Київське обласне училище культури і мистецтв”
Рецензенти:	В. О. Баранова – доцент кафедри музикології Держав- ної Академії керівних кадрів культури і мистецтв І. О. Зубенко – завідувач денним відділенням Київ- ського державного вищого музичного училища ім. Р. М. Глієра
Редактор	М. В. Наюк
Відповідальний за випуск	Т. Ф. Стронько

Навчальне видання

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк ризографічний
Ум. друк. арк. 1,16. Наклад 100 прим.

ПП “НОВА КНИГА”
21029, м. Вінниця, вул. Квятека, 20;
Тел./факс: (0432) 52–34–82, 52–34–81
E-mail: zbut@novaknyha.com.ua

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 2646 від 11.10.2006 р.

© Державний методичний центр
навчальних закладів культури і
мистецтв України, 2007

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Хоровий клас та практика роботи з хором – одна з провідних дисциплін спеціалізації “Народне пісенне мистецтво”, яка формує і виховує керівника хорового колективу.

У відповідності з навчальним планом на дисципліну “Хоровий клас” відведено 622 години аудиторних і 311 – для самостійного вивчення.

Програма розрахована на 6 семестрів. Програма включає пояснюючу записку, витяг з навчального плану, основні розділи: організація навчального процесу, вимоги з підготовки студентів до практичних занять. Зміст курсу та програмні вимоги викладені у тематичному плані; до кожного семестру пропунуються теми для самостійної роботи. У програмі наведено список рекомендованої методичної літератури для самостійної роботи по семестрах та орієнтовний репертуар по курсах. В кінці кожного семестру викладені вимоги до заліків.

Творча особистість студента формується у хоровому класі через розвиток його творчої активності, яка виявляється в різних аспектах його діяльності. З одного боку він набуває професійних навичок і вмій, співу в хорі під керівництвом викладача, з другого – хоровий колектив є базою для набуття студентом навичок і вмій практичної роботи з хоровим колективом.

У процесі навчання студенти оволодівають навичками культури хорового співу, вміння орієнтуватися в партитурі хорового твору, що сприяє свідомому сприйняттю нотного тексту, відчуттю гармонічної основи твору, розвивають навички співу без супроводу, як визначального фактора у роботі над елементами хорової звучності.

Заняття у хоровому класі прищеплюють студентам навички та вміння орієнтуватися в загальній хоровій звучності, вміння чути всі хорові партії і аналізувати якість звучання хору вцілому. В зв’язку з цим, керівник хорового класу, спираючись на знання, вміння і навички, отримані студентами з усіх дисциплін спеціального циклу, дає їм, систему роботи з хором, яка повинна стати основою для майбутньої роботи з хоровим колективом.

У хоровому класі перед керівником хору стоїть завдання навчити і виховати студента так, щоб його творча думка працювала головним чином на рівні хормейстера.

Для успішної практичної роботи з хором студент повинен всебічно проаналізувати твір, запланований для практичної роботи: познайомитись з життєвим та творчим шляхом композитора та автора літературного тексту, проаналізувати твір з боку музично-теоретичного, вокально-хорового, виконавського плану.

Одне з важливих завдань хорового класу – збагачення музичного світогляду студентів, прищеплення вимогливості у підборі репертуару, який повинен виховувати художній смак майбутнього керівника хорового колективу. Основою репертуару мають бути краєві зразки вітчизняного і зарубіжного хорового мистецтва.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ЛАБОРАТОРНО-ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ХОРОВОГО КЛАСУ

Всього годин	Залік	Диференційований залік	I курс		II курс		III курс	
			I с. 18 тижнів	II с. 21 тиж.	III с. 17 тижнів	IV с. 20 тижнів	V с. 13 тижнів	VI с. 18 тижнів
622	1, 2 сем.	3, 4, 5, 6 с.	6 год.	8 год.	3 год.	7 год.	5 год.	5 год.

Самостійна робота студентів					
I курс		II курс		III курс	
I сем.	II сем.	III сем.	IV сем.	V сем.	VI сем.
54 год.	84 год.	26 год.	70 год.	32 год.	45 год.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Хоровий клас є творчою лабораторією, в якій послідовно удосконалюється виконавська вокально-хорова культура, закріплюється комплекс знань і навичок здобутих на уроках спеціальних дисциплін.

У хоровому класі взаємодіють дві сторони навчального процесу:

1. Участь і виховання студента в хорі як хорового співака.
2. Практична робота студента з хором як диригента.

Сторони взаємодіють між собою, становлячи єдиний навчальний процес, спрямований на виховання диригента як організатора та керівника хорового колективу.

Робота хорового класу має бути зосереджена на вивченні питань хорового виконавства, методів розкриття образного змісту твору, удосконаленні навичок техніки хорового співу.

Спів у хорі сприяє розвитку відчуття ансамблю та строю, виховує навички щодо принципів вірного співочого дихання та звукоутворення. Участь студента в хорі як хорового співака передбачає виховання в нього вокально-хорової культури та підготовку колективу як художньо-виконавського організму.

Все це забезпечує викладач-керівник хорового класу.

Особливу увагу в організації навчального процесу необхідно зосередити на практичній роботі студентів з хором під керівництвом викладача-керівника хорового класу та участю викладача з техніки диригування. Студент повинен бути всебічно підготовленим до кожного заняття хору, мати детально складений план проведення практичних занять затверджений викладачем хорового диригування і погоджений з керівником хорового класу.

Вимоги з підготовки студентів до практичних занять

1. Вміти проаналізувати твір у плані музично-теоретичних та вокально-хорових особливостей.
2. Співати і сольфеджувати всі хорові партії твору.
3. Грати партитуру на музичному інструменті.
4. Знати особливості диригентського жесту в період розучування твору і на завершуючому його етапі.

5. Мати послідовний план проведення практичної роботи.
6. Забезпечити нотним матеріалом хористів.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН РОЗУЧУВАННЯ ХОРОВОГО ТВОРУ З ХОРОВИМ КОЛЕКТИВОМ

1. Розспівування хору.
 - а) спів вправ із закритим ротом;
 - б) спів вправ на формування голосних у сполученні з приголосними на одній ноті, добиваючись тембрового, резонуючого звучання;
 - в) спів мелодичних вправ на розширення діапазону із збереженням високої співочої позиції (тетрахордами, тризвуками);
 - г) спів вправ на чітку дикцію;
 - д) спів гармонічних вправ.
2. Процес розучування твору.
 - а) коротке повідомлення про творчий шлях композитора та автора літературного тексту, зміст та характер твору;
 - б) ознайомлення хористів із звучанням партитури на інструменті;
 - в) спів твору окремо партіями сольфеджіо та з текстом;
 - г) поєднання співу окремими групами голосів;
 - д) відпрацювання твору почастинно усіма партіями;
 - є) відпрацювання усього твору із застосуванням засобів художньої виразності та основних елементів вокально-хорової звучності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ТА РОЗПОДІЛ МАТЕРІАЛУ ПРОГРАМИ ПО СЕМЕСТРАХ

І курс

І семестр – 108 год.

1. Оволодіння навичками унісонного співу.
2. Робота над 2–3-голосними творами гармонічного складу.
3. Використання помірних темпів. Спів з динамікою *mf*, *tr*.
4. Робота над строем у творах з простим тональним планом.
5. Співоче дихання. Вироблення єдиного типу дихання.

6. Звуковедення. М'яка і тверда атака звуку. Робота над єдиною манерою співу.
7. Робота над розвитком діапазону в хорових партіях.
8. Розвиток навичок чіткої дикції.

Теми для самостійної роботи

1.	Підготовка нотного матеріалу репертуару хорового класу	5 год.
2.	Вивчення хорових партій репертуару хорового класу	8 год.
3.	Освоєння навичок співу з партитури	8 год.
4.	Вивчення вокально-хорових вправ для розспівування хору	5 год.
5.	Вправи на формування голосних у поєднанні з приголосними	5 год.
6.	Співоче дихання. Відпрацювання вправ з метою освоєння навичок співу “на опорі”	5 год.
7.	Освоєння вправ на вироблення навичок чіткої дикції	5 год.
8.	Звукоутворення на правильному співочому диханні. Відпрацювання навичок чистого інтонування	6 год.
9.	Вокально-інтонаційні завдання у роботі над хоровими партіями	8 год.
	Всього	54 год.

І курс

ІІ семестр – 168 год.

1. Продовження роботи над відпрацюванням навичок унісонного співу.
2. Робота над творами з елементами поліфонії.
3. Гармонічний стрій. Формування навичок співу *a cappella*.
4. Досягнення злиття голосів за тембром, манерою співу (частковий та загальний ансамбль)
5. Робота над динамічними та агогічними нюансами. Виконавський план твору.
6. Продовження роботи над чіткістю дикції, відокремлено. Вимова

однакових голосних та приголосних по закінченні одного слова і початку другого.

7. Методика розучування нескладених 2–3-голосних творів.
8. Вироблення практичних навичок диригування хором.

Теми для самостійної роботи

1.	Підготовка потного матеріалу репертуару хорового класу	10 год.
2.	Вивчення хорових партій репертуару хорового класу	16 год.
3.	Прийоми відтворення динамічних та агогічних нюансів	8 год.
4.	Мелодичний стрій. Прийоми інтогування мажору і мінору	10 год.
5.	Формування голосних. Висока співоча позиція	10 год.
6.	Поглиблення роботи з удосконалення вокально-інтонаційних прийомів звучання	10 год.
7.	Удосконалення роботи над диханням та дикцією	8 год.
8.	Підготовка нескладних вокально-технічних вправ для розспівування	8 год.
9.	Розробка плану практичної роботи з хором	4 год.
	Всього	84 год.

II курс

III семестр – 51 год.

1. Продовження роботи над гармонічним строем. Спів гармонічних послідовностей з простим тональним планом.
2. Розвиток навичок інтонування хроматизмів.
3. Продовження роботи над частковим та загальним ансамблем. Ритмічний та темповий ансамбль.
4. Робота над творами гармонічної та поліфонічної фактури.
5. Дихання. Вироблення навичок ланцюгового дихання, рівного звучання “на опорі” у хорових партіях.
6. Розвиток діапазону та техніки рухливості голосів.
7. Звуковедення. Відчуття резонаторів та свідоме володіння ними.
8. Самостійна робота студентів з хором. План розучування хорового твору.

Теми для самостійної роботи

1.	Музично-теоретичний аналіз твору	4 год.
2.	Вокально-хоровий аналіз твору	4 год.
3.	Досконале вивчення хорових партій репертуару хорового класу	6 год.
4.	Розробка плану розучування хорового твору	3 год.
5.	Робота над прийомами диригентської техніки розучування твору	5 год.
6.	Дикція. Вимова голосних і приголосних у складних сполученнях	2 год.
7.	Розвиток навичок співу по фразам і на ланцюговому диханні	2 год.
	Всього	26 год.

II курс

IV семестр – 140 год.

1. Закріплення роботи над диханням. Продовження роботи над ланцюговим диханням.
2. Продовження роботи над виробленням єдиної манери співу. Свідоме володіння резонаторами.
3. Виконавська культура. Прискорення і сповільнення темпів.
4. Оволодіння навичками виконання штрихів *legato*, *non legato*, *staccato*. Виконання фразуючих акцентів *subito forte*, *subito piano*.
5. Робота над дикцією у творах швидкого темпу. Робота над творами кантиленного звучання у різних темпах.
6. Вироблення навичок чистого інтонування у творах з розвиненим тональним планом.
7. Самостійна робота студентів за розробленим планом.

Теми для самостійної роботи

1.	Характеристика музично-теоретичних особливостей твору	7 год.
2.	Характеристика вокально-хорових особливостей твору	7 год.
3.	Розробка плану практичної роботи з хором	5 год.

4.	Виконавський план, робота над художнім образом твору	7 год.
5.	Підбір вправ для розспівування хору. Визначення завдання розспівування	7 год.
6.	Вивчення хорових партій репертуару хорового класу	10 год.
7.	Виконання вокальних штрихів <i>legato, non legato, staccato</i>	5 год.
8.	Хроматизми, їх значення в роботі над виконанням творів а <i>carrella</i> , визначення способів їх інтонування	7 год.
9.	Відтворення художнього змісту твору засобами диригентської техніки	8 год.
10.	Визначення хорових труднощів та методи їх подолання	7 год.
	Всього	70 год.

III курс

V семестр – 65 год.

1. Інтонування кадансів, гармонічних послідовностей, поліфонічних вправ. Навички співу за камертоном.
2. Продовження роботи над ансамблем. Ансамбль у поліфонічних творах.
3. Робота над строем. Спів на півтону, тон вище або нижче як спосіб досягнення строю.
4. Продовження роботи над штрихами. Чергування співу *legato i staccato*.
5. Спів кадансів із розгорнутим тональним планом.
6. Зміна темпів. Контрастна динаміка.
7. Робота студентів з хоровим колективом над дипломною програмою під керівництвом викладача.

Теми для самостійної роботи

1.	Аналіз творчого шляху авторів музики і літературного тексту	4 год.
2.	Музично-теоретичний аналіз твору (ладо-тональний план, форма, фактура, розмір, темп)	4 год.

3.	На основі вокально-хорового аналізу визначити проблемні місця в партитурі.	5 год.
4.	Проблеми ансамблю у поліфонічних творах.	3 год.
5.	Підбір мелодичних, гармонічних вправ та з елементами поліфонії для розспівування хору.	5 год.
6.	Виконання хорових партій репертуару хорового класу відповідно умов культури звукоутворення і співочого дихання.	6 год.
7.	Скласти план роботи над твором з дипломної програми. Визначити ключові моменти в роботі над твором.	5 год.
	Всього	32 год.

III курс

VI семестр – 90 год.

1. Продовження роботи над розширенням діапазону та рухливістю голосів.
2. Темброве забарвлення звуку в залежності від характеру і стилю твору. Регулювання звуку.
3. Мелодичний стрій. Інтонування при відхиленнях та модуляціях. Спів хроматизмів.
4. Гармонічний стрій під час відхилень та модуляцій.
5. Вокально-технічні прийоми у відтворенні рухливих нюансів. Робота над *pp* і *ff*.
6. Зміна темпів і розмірів. Вокально-технічні прийоми виконання синкопи.
7. Підготовка студентами дипломної програми. Робота над художньою довершеністю творів.

Теми для самостійної роботи

1.	Аналіз творчого шляху авторів музики і літературного тексту.	4 год.
2.	Підготовка нотного матеріалу для практичної роботи.	3 год.
3.	Музично-теоретичний аналіз твору. Вокально-технічні прийоми у виконанні метро-ритмічних особливостей твору.	5 год.
4.	Вокально-хоровий аналіз твору. Проблеми строю та ансамблю у творах поліфонічної фактури.	5 год.

5.	Відтворення засобами диригентської техніки рухливих нюансів; <i>pp</i> ; <i>ff</i> ; змін темпів, розмірів та ритмічних особливостей.	5 год.
6.	Виконавський план роботи над творами. Робота над художнім образом твору з використанням усього комплексу для розкриття художнього змісту твору.	6 год.
7.	Робота з хором колективом над основними елементами хорової звучності.	6 год.
8.	Визначення хорових труднощів та методів їх подолання.	5 год.
9.	Вивчення хорових партій репертуару хорового класу і відтворення їх з урахуванням набутих вокально-хорових навичок.	6 год.
	Всього	45 год

Залікові вимоги по семестрах

I семестр

1. Представити нотний матеріал репертуару хору;
2. Виразно, інтонаційно точно проспівати хорові партії творів, вивчених протягом семестру;
3. Дати відповіді на запитання членів комісії, що стосуються навичок освоєння основ дихання, звукоутворення, вокально-інтонаційних завдань.

II семестр

1. Підготувати нотний матеріал хорового репертуару;
2. Виразно проспівати хорові партії з репертуару хорового класу за вибором комісії;
3. Представити вокально-технічні вправи для розспівування.

III семестр

1. Виразно, з урахуванням набутих вокально-хорових навичок за вибором комісії проспівати хорові партії з репертуару хорового класу.
2. Представити розробку плану практичної роботи.
3. Дати відповіді на запитання членів комісії, що стосуються проблем дихання, звукоутворення, дикції.

IV семестр

1. Представити підбірку вправ для розспівування хору.
2. За вибором комісії виразно та інтонаційно точно проспівати хорові партії з репертуару хорового класу, опрацьованого протягом семестру.
3. Представити розробку плану самостійної роботи з хором.

V семестр

1. Скласти план роботи над твором з дипломної програми, визначити ключові моменти у практичній роботі.
2. На вимогу комісії проспівати хорові партії з урахуванням вимог культури звукоутворення та навичок співочого дихання.
3. Представити та проінтонувати вокально-технічні вправи для розспівування хору. Визначити мету кожної з них.

VI семестр

1. З урахуванням набутих вокально-хорових навичок за вибором комісії проспівати партії з репертуару хорового класу.
2. Показати фрагмент практичної роботи з хором над твором з дипломної програми.
3. На вимогу комісії відповісти на питання, що стосуються проблем вокально-хорових, виконавських та диригентських.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

5 (відмінно)	Виразне, інтонаційно точне відтворення хорових партій репертуару хорового класу з урахуванням вокально-хорових вимог. Наявність повного забезпечення нотним матеріалом репертуару хорового класу. Наявність детально розробленого плану практичної роботи з хором.
4 (добре)	Інтонаційно точне відтворення хорових партій більшої частини репертуару хорового класу, окремі вокальні погіршеності. Наявність більшої частини нотного матеріалу хорового класу. Наявність стислого плану практичної роботи з хором.

3 (задовільно)	Інтонаційні і вокальні погрішності у відтворенні значної частини репертуару хорового класу. Часткове забезпечення нотного матеріалу хорового класу. Поверхово складений план практичної роботи з хором.
2 (незадовільно)	Слабкі знання хорових партій репертуару хорового класу, відсутність вокально-хорових навичок і точної інтонації. Відсутність нотного матеріалу більшої частини репертуару хорового класу. Неграмотно складений план практичної роботи з хором, або його відсутність.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

I семестр

1. Струве Г. Хорове сольфеджо. – М., 1976.
2. Падалко Л. Виховання ансамблю в хорі. – К., 1969.
3. Володченко Ж. Основи хорознавства. – Ніжин, 1999.
4. Коломісць О. Хорознавство. – К., 2000.
5. Хазбуляр П., Попов В. Методика музикального виховання. – М., 1990.

II семестр

1. Шамина Л. Работа с самостоятельным хоровым коллективом. – М., 1983.
2. Мархлевский А. Практичні основи роботи в хоровому класі. – К., 1985.
3. Соколов В. Работа з хором. – М., 1983.
4. Чесноков П. Хор и управление им. – М., 1961.
5. Газинський В., Лозінська Т., Дабіжжа К. Учебний хор. – Вінниця 2003.

III семестр

1. Пігров К. Керування хором. – М., 1964.
2. Лобачова Е. Хор и хороведение. – М., 1964.

3. Левандо П. Работа дирижера над хоровой партитурой. – М., 1985.

4. Виноградов К. Работа над дикцией в хоре. – М., 1967.

IV семестр

1. Болгарський А., Сагайдак Г. Хоровий клас і практика роботи з хором. – К., 1987.

2. Большаков А. Поради молодим хормейстерам. – К., 1972.

3. Дмитриевский Г. Хороведение и управление хором. – М., 1955.

4. Переверзев Н. Проблемы музыкального интонирования. – М., 1966.

V семестр

1. Лащенко А. Хоровое интонирование. Хоровая культура: аспекты изучения и развития. – К., 1989.

2. Копитман М. Хоровое письмо. – М., 1971.

3. Полтавцев И., Светозарова М. Курс чтения хоровых партитур. – М., 1963.

4. Птица К. Работа в хоре. – М., 1964.

VI семестр

1. Левандо П. Хоровая фактура. – Л., 1964.

2. Шелков Н. Хрестоматія по чтению хоровых партитур. – Л., 1963.

3. Морозов В. Вокальный слух и голос. – М. – Л., 1965.

4. Ушкарев А. Основы хорового письма. – М., 1986.

Рекомендований репертуар хорового класу

I курс

1. Українська народна пісня, обр. М. Леонтовича. “Прощай, село” // М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.

2. Обр. М. Леонтовича. “Чогось милий затужив” // М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.

3. Обр. М. Леонтовича. “Ой послала мене мати” // М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.

4. Муз. Л. Бетховена. "Песня мира, песня дружбы" // Пение в школе. – М. 1959.

5. Обр. М. Лисенка. "Пливе човен" // А. Болгарський, Г. Сагайдак. "Хоровий клас і практика роботи з хором". – К., 1987.

6. Латвійська народна пісня, обр. А. Юр'яна. "Вей, вей, ветерок" // А. Коломієць. "Хрестоматія з хорового диригування". – К., 1970.

7. Муз. В. Моцарта. "Песня дружбы" // Е. Красотина, К. Рюмина, Ю. Левит. "Хрестоматія по дирижуванню хором". Вып. III. – М., 1964.

8. Словацька народна пісня, обр. В. Несдли. "Спи, моя милая" // Пение в школе: Пособие для учителей. – М., 1959.

9. Муз. А. Гречанинова "Призыв весны" // А. Гречанинов. "Хоры". – М., 1964.

10. Обр. К. Стеценка. "Щедрий вечір" // А. Пархоменко. "Українські народні обрядові пісні". – К., 1973.

11. Обр. О. Грами. "Зеленая та дібровонька" – А. Пархоменко. "Українські народні обрядові пісні". – К., 1973.

12. М. Леонтович. "Святий Боже" – М. Леонтович. "Духовні хорові твори". – К., 1993 год.

II курс

1. Обр. М. Леонтовича. "Ой у лісі, при дорозі" // М. Леонтович "Хорові твори". – К., 1978.

2. Обр. О. Грами. "Василько" // А. Пархоменко. "Українські народні обрядові пісні". – К., 1973.

3. Обр. Ф. Колесси. "В гаю зелененькім" // М. Крас, А. Петровський. "Хрестоматія з хорового диригування". – К., 1973.

4. Обр. М. Леонтовича. "Щедрик" // М. Леонтович. "Хорові твори". – К., 1978.

5. Обр. О. Грами. "Купала на Йвана" // Г. Пархоменко. "Українські народні обрядові пісні". – К., 1973.

6. М. Леонтович. "Отче наш" // М. Леонтович. "Духовні хорові твори" – К., 1993.

7. Б. Фільц. "Червона калина" // "Земле моя" Збірка хорових творів і вокальних ансамблів на сл. Івана Франка. – К., 1985.

8. П. Рукін, сл. О. Пушкіна. "Ворон к ворону летит" // Є. Красно-

тина. "Хрестоматія по дирижуванню хором" Вып. II. – М., 1969.

9. Л. Ревуцький, сл. Т. Шевченка. "У перетику ходила" // "Хорові твори українських радянських композиторів". – К., 1957.

10. Муз. Л. Бетховена. "Восхваление природы человеком" // И. Полтавцев, М. Светозарова. "Курс чтения хоровых партитур". Ч. II. – М., 1962.

11. Естонська нар. пісня, обр. С. Полонського. "Хороводы заводите" // Е. Красотина, К. Рюмина, Ю. Левит. "Хрестоматія по дирижуванню хором". Вып. III. – М., 1972.

III курс

1. Українська народна пісня, обр. М. Леонтовича. "Ой там за горою" – М. Леонтович. "Хорові твори". – К., 1978.

2. Обр. М. Леонтевича. "Ой ходить Семенко" // М. Леонтович. "Хорові твори". – К. 1978.

3. Обр. К. Стеценка. "Павочка ходить" // К. Стеценко. "Кантати і хори". – К., 1982.

4. Обр. О. Грами. "Ой на гороньці" // "Українські народні обрядові пісні". – К., 1973.

5. Обр. О. Грами. "Шум" // "Українські народні обрядові пісні". – К., 1973.

6. Обр. О. Яковчука. "Ой у неділеньку рано" – "Учебний хор" Навчально-методичний посібник. – Вінниця, 2003.

7. Є. Станкович "Україна" // "Учебний хор" Навчально-методичний-посібник. – Вінниця, 2003.

8. М. Парцхаладзе. "Февраль или Май" // Библиотека хормейстера. Вып. 52. "Произведения для смешанных и детских хоров". – М., 1988.

9. С. Рахманинов, сл. А. Пушкина. "Огни погашены". Хор з оп. "Алеко" // И. Полтавцев, М. Светозарова. "Хрестоматія по чтению хоровых партитур". – М., 1962.

10. К. Стеценко. "Благослови, душе моя, Господа" – "Учебний хор". Навчально-методичний посібник. – Вінниця, 2003.

11. М. Леонтович. "Достойно є" // М. Леонтович. "Духовні хорові твори". – К., 1993.

12. М. Леонтович "Нехай повні будуть уста наші" // М. Леонтович.

– “Духовні хоріві твори. – К., 1993.

13. Б. Сметана. “Как же нам не веселиться” // С. Попов “Хрестоматия по хоровой литературе”.

14. Б. Фільц. “Преславна днесь” // Б. Фільц. “Духовні хоріві твори”. –Тернопіль, 2005.

ЛІТЕРАТУРА

1. Болгарський А., Сагайдак Г. Хоровий клас і практика роботи з хором. – К., 1987
2. Большаков А. Поради молодим хормейстрам. – К., 1972.
3. Володченко Ж. Основи хорознавства. – Ніжин, 1999.
4. Газінський В., Лозінська Т., Дабіжса К. Учбовий хор. – Вінниця 2003.
5. Коломісць О. Хорознавство. – К., 2001.
6. Мархлевський А. Практичні основи роботи у хоровому класі. – К. 1985.
7. Падалко Л. Виховання ансамблю в хорі. – К., 1969.
8. Пігров К. Керування хором. – М., 1964.
9. Виноградов К. Работа над дикцией. – М., 1967.
10. Дмитриевский Г. Хороведение. Управление хором. – М., 1955.
11. Копитман М. Хоровое письмо. – М., 1971.
12. Лащенко А. Хоровое интонирование. – К., 1989.
13. Левандо П. Работа дирижера над хоровой партитурой. – М. 1985.
14. Левандо П. Хоровая фактура. – Л. 1984.
15. Морозов В. Вокальный слух и голос. – М.-Л., 1965.
16. Переверзев Н. Проблемы интонирования. – М., 1966.
17. Полтавцев Й., Светозарова М. Курс чтения хоровых партитур. – М., 1963.
18. Птица К. Работа в хоре. – М., 1964.
19. Соколов В. Работа с хором. – М., 1983.
20. Струве Г. Хоровое сольфеджио. – М., 1976.
21. Ушкарев А. Основы хорового письма. – М., 1986.
22. Шамина Л. Работа с самодеятельным хор. коллективом. – М., 1983

Для нотаток

Для нотаток

